

RAPORT DE SPECIALITATE

privind actualizarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă pentru Polul de Creștere Timișoara

Având în vedere Referatul de aprobare a proiectului de hotărâre nr. SC2020-17896/05.08.2020 a Primarului Municipiului Timișoara și Proiectul de hotărâre privind actualizarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă pentru Polul de Creștere Timișoara. Facem următoarele precizări:

Planificarea mobilității urbane reprezintă o provocare complexă pentru orașele de astăzi, care au sarcina de a gestiona nevoi și cerințe la nivel local, de multe ori contradictorii, în scopul creșterii atractivității și locuibilității acestora, dar și în scopul atingerii obiectivelor Europene privind schimbările climatice și eficiența energetică.

Strategia Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii a subliniat importanța unui sistem de transport european durabil și modernizat pentru dezvoltarea viitoare a Uniunii și a evidențiat necesitatea de a aduce în discuție dimensiunea urbană a transporturilor.

Comisia Europeană, prin Comunicarea din decembrie 2013, COM(2013) 913 solicită ca țările membre să participe la realizarea unei mobilități urbane competitive care utilizează eficient resursele.

Comisia Europeană recomandă să se adopte un set concret de măsuri la diferite niveluri, care să trateze mai multe chestiuni relevante precum logistica urbană, reglementarea accesului urban, implementarea de soluții pentru STI (sisteme inteligente de transport) în mediul urban și siguranța rutieră, urmând să monitorizeze cu atenție acțiunile subsecvente.

Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice a încheiat un acord cu Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) în scopul elaborării a 8 planuri de mobilitate urbană durabilă, în conformitate cu documentele Comisiei Europene și practicilor europene, pentru cei 7 poli de creștere și aglomerarea urbană București – Ilfov. În vederea realizării acestui plan, Municipiul Timișoara, unitățile administrativ-teritoriale care fac parte din Polul de creștere Timișoara, Consiliul Județean Timiș, precum și alte entități interesate trebuie să sprijine și să colaboreze cu experții desemnați.

Planurile de mobilitate urbană oferă o viziune strategică pe termen lung iar politicile și măsurile definite în aceste planuri se adresează tuturor modurilor și formelor de transport din întreaga aglomerație, incluzând transportul public și privat, de pasageri și de marfă, motorizat și nemotorizat, în mișcare sau oprire.

Plan de Mobilitate Urbană Durabilă, astfel realizat, acoperă polul de creștere Timișoara, format din municipiul Timișoara și comunele Becicherecu Mic, Bucovăț, Dudeștii Noi, Dumbrăvița, Ghiroda, Giarmata, Giroc, Moșnița Nouă, Orțișoara, Pișchia, Remetea Mare, Săcălaz, Șag, Sânnandrei, Sânmihaiu Român și se referă la perioada 2016 – 2030.

Conform legislației naționale (Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, republicata cu completările și modificările ulterioare în decembrie 2013), Planul de mobilitate urbană reprezintă o documentație complementară strategiei de dezvoltare teritorială periurbană/metropolitană și a planului urbanistic general (P.U.G.), dar și instrumentul de planificare strategică teritorială prin care este corelată dezvoltarea spațială a localităților și a zonei periurbane/metropolitane a acestora cu nevoile de mobilitate și transport ale persoanelor și mărfurilor.

PMUD include intervenții (măsurile sau proiecte specifice) prin care sunt propuse rezolvări pentru probleme identificate în etapa de analiză a situației actuale sau care sunt considerate ca strategice în contextul asigurării unei mobilități urbane optime în aria de studiu, acoperind perioada 2016-2030.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă este un document strategic, nivelul de detaliere a intervențiilor (măsurile și proiecte) fiind adaptat în consecință. Astfel, în faza de implementare a PMUD vor fi necesare studii de fezabilitate privind investițiile propuse, conform legislației în vigoare, inclusiv în ceea ce privește amplasamentul exact și soluția tehnică optimă, respectiv analiza impactului asupra mediului pentru proiectele relevante.

Potrivit art. 15 alin. (1) din Normele Metodologice de aplicare a Legii nr. [350/2001](#) privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism aprobate prin Ordinul nr. 233/2016, Planul de mobilitate urbană, reprezintă o documentație complementară strategiei de dezvoltare teritorială periurbană/metropolitană și Planului urbanistic general (P.U.G.) și constituie instrumentul de planificare strategică teritorială prin care este corelată dezvoltarea spațială a localităților și a zonei periurbane/metropolitane a acestora cu nevoile de mobilitate și transport ale persoanelor și mărfurilor.

Planul de mobilitate urbană are ca țintă principală îmbunătățirea accesibilității localităților și a relației între acestea, diversificarea și utilizarea sustenabilă a mijloacelor de transport (aerian, acvatic, feroviar, auto, velo, pietonal) din punct de vedere social, economic și de mediu, precum și buna integrare a diferitelor moduri de mobilitate și transport (art. 15 alin. (1) din Normele Metodologice de aplicare a Legii nr. [350/2001](#) privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism aprobate prin Ordinul nr. 233/2016).

Scopul PMUD este de a permite dezvoltarea sustenabilă a mobilității în aria metropolitană Timișoara, acesta urmând a funcționa ca un suport pentru pregătirea și implementarea proiectelor și măsurilor finanțate prin Programul Operațional Regional 2014 – 2020 (și programele operaționale din viitoarele perioade de programare) și alte surse asociate bugetelor locale, dar și pentru susținerea implementării unor proiecte de interes național care influențează mobilitatea în aria de studiu.

În esență, PMUD pentru Polul de Creștere Timișoara urmărește crearea unui sistem de transport durabil, care să satisfacă nevoile comunităților din teritoriul său, vizând următoarele cinci obiective strategice: accesibilitatea ; siguranța și securitatea; mediul; eficiența economică; calitatea mediului urban.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă a fost finalizat în luna noiembrie 2015 și transmis spre analiză Comitetului de coordonare (Steering Committee), care în decembrie 2015, după mai multe consultări cu echipa de elaborare, a aprobat acest Plan. Consiliul Local al Municipiului Timișoara a aprobat PMUD prin Hotărârea nr. 186/10.05.2016.

ADR Vest, prin adresa cu nr. 14996/02.06.2020, a informat orasele/municipiile din Regiunea Vest despre aprobarea de către Guvernul României a OUG 88/2020 privind elaborarea unui portofoliu de documentații tehnico-economice aferente pregătirii de proiecte pentru perioada 2021-2027, cu finanțare din POAT 2014-2020. În adresa s-au solicitat și completarea unor Fișe de proiecte, care să aibă în vedere proiectele considerate prioritare ale orașului/municipiului pe perioada următoare de programare și care să ar putea încadra în condițiile de eligibilitate stabilite în Ordonanța.

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Asistență Tehnică din cadrul Ministerului Fondurilor Europene a publicat Ghidul Solicitantului destinat pregătirii unui portofoliu de documentații tehnico-economice pentru depunerea de proiecte strategice de infrastructură, în cadrul perioadei de programare 2021-2027, în data de 17 iulie 2020.

Conform prevederilor OUG 88/2020, art. 14-19, domeniile de interes strategic național/local pentru care se acordă sprijin financiar în elaborarea documentațiilor tehnico-economice sunt:

- a) Mobilitate urbană;
- b) Regenerare urbană;
- c) Infrastructură rutieră de interes județean, inclusiv variantele ocolitoare și/sau drumuri de legătură;
- d) Centre de agrement / baze turistice /tabere școlare;
- e) Infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiective de patrimoniu cu potențial turistic.

Metodologia de selecție și prioritizare are la bază criteriile generale obligatorii de selecție prevăzute de OUG 88/2020, art. 14-19, și de Ghidul Solicitantului Condiții Specifice POAT 2014-

2020, art. 2.2 *Eligibilitatea proiectului* și art.1.8 *Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare*, precum și criteriile suplimentare.

Selecția fișelor de proiect se va face în baza unor criterii generale obligatorii de selecție. Aceste criterii obligatorii sunt eliminatorii și trebuie îndeplinite cumulativ pentru proiectele de investiții aferente fiecărui domeniu. Pentru domeniul mobilitate urbană:

- a) să facă parte din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă elaborat conform legii la nivelul autorităților publice locale/polului de creștere/zona urbane funcționale;
- b) să conțină un coridor de mobilitate integrat, alcătuit din unul sau mai multe propuneri / proiecte din PMUD-urile aprobate, considerat strategic la nivelul autorității publice locale care să sprijine transportul public în comun de călători, circulația bicicliștilor și/sau circulația pietonilor, aprobat prin hotărâre a consiliului local, și poate avea în vedere inclusiv legătura cu localitățile limitrofe;
- c) să aibă o valoare estimată totală, fără T.V.A., echivalent în lei, a proiectului, cuprinsă între 7.500.000 euro și 25.000.000 euro pentru municipiile reședință de județ și între 5.000.000 euro și 15.000.000 euro pentru celelalte municipii și orașe.

Având în vedere cele prezentate, faptul că Planul de Mobilitate Urbană Durabilă a fost realizat în anul 2015, faptul că se finanțează nerambursabil proiecte de mobilitate urbană pe alte axe de finanțare (POAT/POIM), se impune actualizarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă pentru Polul de Creștere Timișoara, după cum urmează:

- S13 Pasaj inferior pe Inelul II – Piața Consiliul Europei – se modifică și va avea următoarea denumire: „S13 Pasaje inferioare pe Inelul II – Piața Consiliul Europei”;
- Se completează P.M.U.D. prin introducerea de noi proiecte, după cum urmează:
  - Extindere linie cale tramvai pe Calea Torontalului (de la Bulevardul Cetății până la limita UAT Timișoara);
  - Autostrada pentru biciclete;
  - Extindere Calea Buziasului (de la sensul giratoriu Gheorghe Domășnean - până la limita UAT Timișoara);
  - Sistem de transport public integrat metropolitan utilizând rețeaua de tramvai urbană și rețeaua feroviara în zona aglomerației urbane Timișoara;
  - Realizarea unui sistem de transport în comun de tip metrou în Municipiul Timișoara;
  - Inel IV: tronson Str. Armoniei - Calea Aradului;
  - Realizarea drumurilor de legătură și a utilitatilor aferente, între str.Popa Sapca, Calea Aradului și str. Oituz;
  - Extindere la 4 benzi str. Pictor Zaicu – Demetriade;
  - Amenajare zona Procopiu (str.S.Procopiu, E.Coseriu, T.Tzara și H.Hulubei);
  - Achiziție tren-tramvai - 15 buc;
  - Achiziție utilaje pentru întreținere și mentenanță transport public.

**DIRECTOR GENERAL,
CULIȚĂ CHIȘ**

**ȘEF SERVICIU P.E.,
LOREDANA SIBIAN**

**ȘEF BIROU G.M.P.E.,
NASTASIA POP**